

17. aastaküü.

Uuikil nummer 40 kop.

Meie Maa

Nr. 179.

Laupäeval 20. (2. weebruaril) jaanuaril 1918.

Nr. 179.

Prantsuse revolutsioon. Kuningriiklane tribunali ees.

Ahästus.

Uus paradüis.

Ewald Gerhard Seeligeri roman. (24. järg.)

Hommitul tella luue aeg, kui juba walgets hakkas minema, kuulsid nad kohe kohinat.

Droll lastis kõige nelja laewa peale walge lipu ülles tõmmata, et teegi nende peale ei lasteks.

„Meie kutume neile kallale, wõtame nad ära ja läheme siis kohe linnale kallale!“ hüüdis lord Russel wõitlusetubinas.

„Need wiletjad torpedopaadid!“ naeris Droll põlglikult. „Nad wawod roostes meie alla kokku. Ei, see olets kõige suurem rumalus, mida teha wõitluse. Kas suurüüka laagris nägite? Need olgu meie omad. Mina ei lasse oma wateerjalt hukka minna. Meie matame torpedopaadid wette, murrume läbi ja ootame soldatist Trapafozil, Juba enne wõtendat kohe oleme põllesel metsast wiimase mehe maha lastnud ja suurüütid on meil käes. Siis sõidame jõe mööda alla ja wõtame Santaremi. Meie tugewus seisab peaasjalitult kartpaarides.“

Droll oli tore strateg, Lord Russel pidi talle õiguse andma.

Elewant käänas täiel aurul ümber nurga.

Seal seisid torpedopaadid allpool kotte waitses rahus. Kummagi lael seisis waht. Kartpaadid manöwerdasid imesutamiseväärtsid jõhwi pealsufega.

Weel enne, kui wahid olid une filmist tõrunud, olid torpedopaadid kitsas poolringis ümber püüratud. Ainult üks soldat sai karjuda, siis ajasid kahetsa pritsitoru kõik mehed ülles. Poolpaaljal tormasid ohwitsersid laele, kuid lendasid pritsitoru e abil filmipilt üle parda. Jõgi oli madal, sellegärast polnud neil ta wigad. Üks nendest tõstis kaldalrewoortri ülles. Paus lämbus pritsitorast tulewas weetires. Kuul lendas kõrwale.

Lulsi waitus.

Reegi ei julenud enam torpedopaadi laele ilmuda Droll: täjul juhiti pritsitorud lahiste laeluukide peale.

„Meie ajame need wahwad tangelased wälja!“ kisedas Droll. „Pritsiige paadid täis, nii et nad wajuwad!“

Sel filmipilgul pandi uuema torpedopaadi luul seest kinni.

„Korstinasse!“ lamandas Fritz Blashte. „See tahab plehtu panna!“

Uga seda käsku oli juba raskem täita, sest et paatide kõrgus peaaegu ühesugune oli.

Torpedopaat löi antruleti seest katti, lastis auru wälja ja lawaifes nähtawaste waenlase lahingulinnist läbi murda.

„Ujage ta põhja!“ kisedas Droll ja lastis rewolwrit.

Kõik pritsitorud pöörasid teise paadi peale. Kahetja weejuga platsufid laewa laele.

Uga masinameeste juurde nad ei ulatanud.

Romandant ise seisis tagawaratüüri juures lae all ja sai õnnelikult läbi. Täiel aurul kadus paat alla jõge käänu taha.

Teine paat wajas põhja.

„Läe ta lähed!“ hüüdis Droll. „Meie oleme läbi!“

„Üles!“ lamandas Fritz.

Elewant algas marsfi.

Kui neli kartpaati ülewal wees istusid, tuli põgenenud torpedopaat, selle mehed wahaeajal toibunud, nurga tagant jälle nähtawale.

„Tere hommitul!“ hüüdis Droll lahteste ja teerutas kübarat.

Ka torpedopaat teretas, aga granadiga. Kuid kuul lendas üle kartpaadi ja lõhtes kusagil metsas.

Kaugemal lastis Droll peatada ja saatis telegrammi Gonlarpile, et Santaremi lahing wõidetud. Siis läks ta teise juurde ja lastis seal antrud wälja heita.

Seal peeti Elewandi peal sõjandü.

Drolli plaan, waenlast siin oodata ja häwitada, läks luhta, sest moon hakkas lõppema. Niisama petroleum.

Dru eel ajas Elewant enda jalule. Droll ilmus komandofillale.

„Seltfimehed!“ kisedas ta ja tõmbas mõega wälja, mida ta kolm korda ümber kübara teerutas. „Meie oleme wõitnud. Waenlane on lõõdud. Meie ei kaotanud ainuusti meest. Sellegiwärast taganeme, taganeme wõitjatena, et waenlast seda hullemasse hufatufesse meelitada. Tema peab omad suurüütid ja kuulipruusid meile ise ülles tooma. See olgu tema karistus. Seal ülewal lõõme need, kes palawiku kääst weel pääjewad, kõik surruks!“

Tõusis kõrwulukustaw kütusetära, mis aga Drolli mõega näite peale kohe waitis.

Kõik jäid surmawaitseks.

Seal tõmatas äkki pauk.

„Res lastis?“ kisedas Droll. „Kas mina ei ole kääsinud, et lastemoona peab hoidma? Wälja see mees, et ma tal mõlemad kõrwad maha lõikan!“

Reegi ei ilmunud.

Üks kanõ kiugles jõe pahemalt kaldalt käänu tagast wälja.

Selles istusid Hefekiel ja Susanne, kes kibedaste sõudsid. Ja jälle lastis Hefekiel.

„Mis seal on?“ küsis Droll üle jõe.

„Wõtte meid kaasa!“ hüüdis Hefekiel wastu.

Nad tulid Elewandi peale. Hefekiel teatas, soldatid tulnud ja wõtnud telegrafijaama ära. Teised kolm wõetud wangi.

„Kas minu telegramm läks weel ära?“ küsis Droll.

Hefekiel jaatas. Peale Drolli telegrammi olid ka kõik teised teated, mis Susanne Santaremi toonud, ära saadetud.

„Edasi!“ lamandas Droll.

Helgihetjajad walgutasid ja neli kartpaati läksid täiel aurul Trapafozi mööda ülles.

Karistusajal, mis kohe pärast Sebastian Drolli ilmu-

mist teele läinud, jõudis imeruttu Tres Jhla kohe juurde. Wõeti terawad walweabindud tarwitusel ja toodi ka kõik paadid kaasa.

Kolme päema pärast sõideti edasi. Wiinihädanõu pärast lasti mõned paadid indianlastega ees sõita. Siis järg-

nefid 12 paati kättidega, siis suurtükid ja kuulipritsid. Moriz Krause juhatusel all seisid teine kuulipritsi oia, mis pahemat tiiva kaitseb. Tema sõitis parema kalda äärt mööda ja tegi plaani, lüdas võimalikult palju kalda täite faada.

Porto ilmutas enmast ka eespool hea strategina. Raugele jääjate vastu oli ta wali. Kõik hoidis ta kottu, iga silmapilk walmis waenlasele tuld andma.

Kuid waenlast polnud näha.

Palawiktujäämist oli ainult lord ette tulnud. Aastateg oli hea.

Rahelümmendal päewal wiibis karistuselask juba Rio Parado peal. Siin saadeti leitnant Espado poole rooduga ja tahe kuulipritsi paremale kaldale, et indianlaste teed läbi soo üles leida ja walmata.

XXIX.

Ettewaatus: dünamit!

Miipea kui Sebastian Droll wiimase kose juurde Smart-Andrewi juhatusel tugewa wahisalgale maha jätnud, läks ta oma sõjawäega wana kingu peale jälle laagrisse.

Fritz läks jälle rahupartei poole.

Nelja karipaadi laadung wiibi maale, sõjamaon kantfi, wiistümmend dünamidilasti laagrisse. Neude hiihlajõud oleks wõinud lestmise linna ära purustada. Laewad jäeti laagri ette järwe peale.

„Meie peafime nad õhku lastma!“ ütles lord Ruskel.

„Rannatuft!“ wastas Droll ja pani sõrme otsaesisele.

„Meie peame sõda plaanitudlalt. Meie peame wõitma, ilma et ainustki meest kaotame. Meie peame waenlase ära häwitama, ilma et oma suurtükka purustaksime. Selle üle on tarwis järele mõelda. Mina ei taha ainustki granati kaotada, mis sõdatid üles tassiwad.“

Lord Ruskel raputas pead. Ta ei saanud Drolli mõtetest aru.

„Problemi raskus seisab süütamises!“ kõneles Droll edasi. „Mehaanilise süüte wõitluse ise walmistada, kui selle heaks kõige pahemal puhul ühe mehe ohwerdame. Selle wastu on elektriliseft laugelesüütajast see kasu, et juurema maatilki ära wõime mineerida. Aga kust saame materjali? Meile on tarwis mitusada meetrit isoleeritud waftraati ja elektripatareid. Süütelapsid walmistame püssipad runiteft.“

„Kui sel muud midagi ei ole!“ hüüdis lord Ruskel.

„Seal elektrifistaamas leibub kõik. Meie üheandame süüte-traadid üleüldise walgustuse wõrguga.“

„Wõimata!“ otustas Droll kategoriliselt. „Rahupartei ei tohi sellest miinist kõigewähematki teada. Muidu wõiwad nad meie käest tarbetooral jõe ära wõtta. Ma usun kogu, et nad waenlast hoiatawadki. Mit siis: suu pidada! Meie laagris äraandjad ei ole. Kui see Fritz Blashtle meist ei oleks lahkunud — tema leiaks juba tee. Wõi kas ei wõi teie sellekohast materjali nägemata üle piiri tuua?“

„See on wõimata!“ wastas lord Ruskel.

Droll kibrutas otsaesist ja wahtis wälja järwe peale.

Seal seisid neli karipaati, mille mehed parajaste laewalage puhastafid.

Äkitselt kostis Clewandi kõhust wali kellaakõlin.

„Mis see oli?“ hüüdis Droll nagu elektriwäl. „See on masinatelgraf! Seal saame terwe hulga elektritraata. Sulge, seal on kõik, mis meile waja on.“

Tema käsul lahkusid mehed, kui ka wastutahmist, paatidelt ja saadeti erapooletule pinnale. Paatidesse läksid Drolli mehed; piiri peale ja maaninale asendati wahid.

Iga paadis oli kaft petroleumimootorigega otsekohe ühendatud dünamod, mille jõud tugewasse aktumalatori patareisise olid koondatud.

Õõ katte all toodi need neli patareid kantfi ja pandi kottu. Siis kisti kift traadid laudade alt lahti, joodeti nad kottu ja kaeti joodetud kohad gummi abil, mis met-jast toodi. Warsti wõidi traadid paigale panna. Tõõdati ainult õõsel, et keegi ei näeks, kuna järwelast terawaste walmati. Ka laagri ümber seifid kahed wahid.

Droll, leda kolm meest tõrwikutega saatsid, pistis iga

Uue majesteetlikus.

lahelümne sammu taga möega maa sisse. Igasse niisuguse kohta pandi dünamolast. Laagri keskele pandi neid weel tihedamine. Kõidu ajal olid kõik lastid maha maetud.

Bealtwaatajad, kes nagu ilka kiltmaa terawale kandile kogusid, arwasid, et tarbetawad lastid kantfi olid wiidub.

Wiimase õõ saatis Droll sellega möõda, et elektritraadid maha pani kraawi, mis maaninani ulatas.

Järgmisel hommikul oli terwe laager mineeritud, ainult kantfid ja suurtükikohad seifid wäljaspool lõõtemõõju.

Drolli mehed käifid ainult weel warmaste peal ringi.

Lord Ruskel ei saanud ilka weel selgeste aru, mis Droll õieti teha kawatjes.

„Miipea kui waenlane meie kallale kipub,“ seletas see, taganeme meie kantfi. Waenlane wõtub meie laagri ära, seab enda seal koduselt sisse, weab suurtükid meie suurtükikohadele ja lendab samal silmapilgul õõku, miipea kui ta efmese granadi lafeb.“

„Aga kui ta haifu ninasse saab ja teise kohta laagrisse lähleb?“ ütles lord Ruskel.

„Mit rumal ta ei ole!“ tõendas Droll. „See laager on strategiliste põhjusmõtete järele wälja walitud ja siit wõib terwe asunduse üle walitseda. Soldatid saawad rõõmsad olema, kui pita waewa järele lord jälle katufe alla wõiwad pugeba. Ja et üsna kindel olla, tõmbame walge lipu kantfi peale üles.“

Samal päewal jõudis karistuselask wiimase kose juurde. Smart-Andrew lahkus oma jaostonnaga ilma pauguta.

Polguüleim Porto jaostas oma sõjawäe kahte osasse ja pani kaeweski põlema. Kuulipritsi jaostonnad saatis ta Rio Parado paremat kallast möõda üles, kuna suured paadid

kirjuuritudidega weeteed mööda ebaft läksid. Indianlasted jäid weopaatide juurde järwe suhu.

Rasled suurütkid wiis Porto ise waenlase wastu.

Lõuna eel nähti laewastikku asundusest ja Gontarp sõitis tulijatele järwele wastu. Ta tundis komandandi endise politseiohvitseri ära.

Polguilem Porto teretas Gontarpi eht Brasiilia wiisakusega ja teatas talle tingimised: sõjariistad, laewad, kullalaewandus ja mäsufuhid wälja anda!

"Meie heidame tingimisteta alla," wastas Gontarp. "Karkpaadid on sõjapartei käes. Meie pidime need neile andma. Kuid nähtawaste ei saa neid enam tarwitada. Mõnest päewast saadik ei ole meil sõjaparteiga enam wähematti ühendust. Näib, et nad wastu tahawad hakata. Meie jääme selles wõitluses täieste erapooletuks."

"Mul on nõu patareid järwe parema kalda kingle webada lasta!" ütles polguilem. "Teie wastutate selle eest, et teie kallale ei tungi."

"Mina wastutan oma isikuga!" wastas Gontarp kindlasti. "Kui soowite, jään ma tohe walitsuse kätte, kuigi teil minust rohkem kasu on, kui tagasi tohin minna. Ma lootan, et teie minu truuduse juures ei lahkle. Nagu enne, olen ma ka nüüd walmis Riiose sõitma, et ennast seal wäbariigi walitsuse ees kaitsta ja oma ilmsüütust tõendada."

"Ande mulle oma au sõna, et teie ei põgene," ütles polguilem Porto lahkest, "ja ma ei wõta teid wangi. Ma olen kindel, et teie kohtule suudate oma ilmsüütuse selgelt teha, nii et walitsus tahes wõi tahtmata endise olu- torraga peab leppima. Kas suudate mäsajaid sõjariistade mahapanemisele sundida?"

"Ma teen katset!" ütles Gontarp. "Eht ma küll sellest suurt ei looda."

"Suurtükka neil ei ole!" hüüdis Porto. "Seletage neile, et see hullus on, endis meie suurütkide ja kuulipritside wastu rewolwritiga kaitsta tahta!"

"Paraku kardan ma, et see just hullus ongi, kes seal kilewal neid juhib," ütles Gontarp lootuseti.

Ta lahkus laewastikust ja sõitis ette. Kui laewastik parajas e Drolli laagri kohale jõudis, hakkasid maawäed kallalekõppuma.

Riipea, kui kuulipritsid rögiseva hakkasid, põgenesid mäsajad üle pea-laeta kantsi. Droll kõige ees, pahemas käes roheline-punane komandandilipp ja paremas käes mõel.

Polguilem Porto filmitfes põgenemist järwelt. Warsti sellejärele ümused waenlase laagri kantsidele tema wõidurikkad wäed.

Ja filmapill muutis ta oma kallalekõppumise plaani. Nüüd ei tarwitfenud ta suurütki mitte enam wastasoiswale kiltmaale webada lasta. Laagri oli kantsie palju mõnnuam kallale tippuda.

Laewastik lähines pikkamisi pahemale kaldale. Pealtwaatajate arw suurenes kiltmaa teisel äärel. Seal oli ka palju naist.

"Kui soldatid stia üles tulewad," ütles Fritz Blashe Antonio Machadole, "stis algab tapmine, juba naiste parast. Ja kui Droll wõidab, stis on asi weel hullem. Parema on, kui igaküls oma teed lähed."

Sellejuures mõtles ta Meiril Labboni hana peale ja waranduse peale, mis selle peal puhtas.

"Ah!" õhtas Antonio Machado. "Ei tea tõeste, kellele wõiks wõitu soowida."

Praegu wiidi eemal kirjuuritudid maale.

"Ei kellegile," urises Fritz.

"Wõidawad soldatid," ütles Antonio Machado, "stis pean mina jälle Fernando Noronha saarele togasi minema, wõidab Droll, stis on meie määng alles weel diert otas."

"Ist!" wastas Fritz wihaselt. "Kõige parem oleks, kui nad üksteise wastamisi ära jõöks. Stis tarwitfels meie neid ainult matta."

Üleüldine arwamine aga oli, et Droll kaotab, sest et tal suurütkid puudusid.

Samal ajal ilmus Gontarp lõwaste kinnitrammitud kantsi suu juurde ja nõudis läbirääkimisi.

"Mul pole jutuajamisets nüüd aega," kuulis ta seest Drolli terawat häält. "Uelge seda sellele herrale. Weel

parem, ütlege, et mul praegu kallast ajawõidet on. Riipea kui sellest puudus tuleb, lasen kõhe paluda."

Gontarp läks walitsusemaja juurde tagasi, kus teda Willburg Frank, Subli-Benjamin ja Hang-sü-Kwang ootasid.

"Wõitlusest ei saa mööda!" ütles Gontarp. "Droll on enesele kantsis hana taewanud."

Waheajal istus Droll kantsis wäikeses mullaaugus ja ja filmitfes waenlase lähemist. Suurtükid wiidi kaldalt laagringule. Aga Droll ootas ilmaaegu, et nende suud kantsi suurütkide tarwis tehtud autudest nähtawale tuleks.

Polguilem Porto oli paha aimanud ja lastis suurütkid laagri kessele üles seada. Kantsid ja taewitud kaotati ära. Sabanded läed tõttasid labidatega.

Kell wiis tulid kaheteistkümnne suurütki suud nähtawale. "Ucaneetud alatus!" kirjutas Droll ta wõttis järwad waftraadid kätte. "Ega ma nii loll ole, et ise omad suurütkid õhtu lasen."

"Muud ei jää üle!" andis lord Russel nõu. "Nii wähemalt saawad jõud tasakaalu. Stis tuleb wõitlus mees mehe wastu."

"Minul andi selleks ei ole!" urises Droll ja jäi isemeelselt. "Weel ei ole esimene pauk käinud. Lootuslikult ei seisa see suurütk, mis lasub, dünamiidi lasti peal."

"Pange lõhtema!" tungis lord Russel. "Kad tuhniwad seal ju kõik läbi. Sattuwad nad traatide peale, stis lõikawad nad need läbi."

"Wolge lipp!" lamandas Droll.

Ta pisteti kõhe komandandilipu asemel wälja.

Silmapiil järsid soldatid oma tuhniimisetsõõ järtele.

Polguilem Porto astus suurütkide ette ja filmitfes tüki aega waenlase seisukohta kilti abil.

Stis saatis ta parlamentäri teele, kuna soldatid suurütkide taha ja kõrwale asusid.

Parlamentär ligines, mõksa ja walget lippu keerutades. Lord Russel läks kantsi walli peale, et teda jälle tagasi jaata.

"Mis see roheline poiss soowib!" kirjendas Droll omaft august. "Mis suguseft tingimist peab üleandmine süündima?"

"Sõjariistad wälja anda!" hüüdis parlamentär.

"Selle tingimise wõtan ma wastu!" kirjendas Droll tagasi, ilma et traatij oieks käest lahti lastnud. "Kõik sõjariistad, suurütkid ja moon wälja anda. Uelge seda oma komandandile. Ma annan talle wiis minutit mõtlemissets aega. Kui ta stis sõjariistu maha jättes paatibesje togasi ei lähe, lendab kõik sõjawägi õhtu. Laagri all on 50 kasti dünamiiti."

Kõhe ruttas parlamentär tagasi. Ja filmapill sülitas esimene suurütk esimets granadi wälja. See oli meeslega üle kantsi lastud ja lõhles wastu kaljuseina, wiis meetrit järwepinnast kõrgemal.

Ainult Fritz pani tähele, et suitu järtele kalju sisse tume wäraw lõhles.

"Salle üks tõõ enam!" ütles ta pahaselt ja puudutas Hefekielile külge, kes Susanne seltsis tema ees istus.

Aga Hefekiel ootas juba ammu teist pauku.

See oli ju paremine shtitud.

Droll ei liigutanud ennaft.

"Kaste plahwatoda!" kirjendas lord Russel ja tõmbas enda tüüru. "Lõhleb mõni granat siin sees, stis on siin wähemalt wiistämmeb haawatut ja surnut."

"Ega's iqa granat ei lõhke!" wastas Droll kiltmawerelstelt. "Uelge mulle, kudaw wõtame meie Santaremi ilusa kindluse ära, kui me kõik need ilusad suurütkid seal õhtu laseme?"

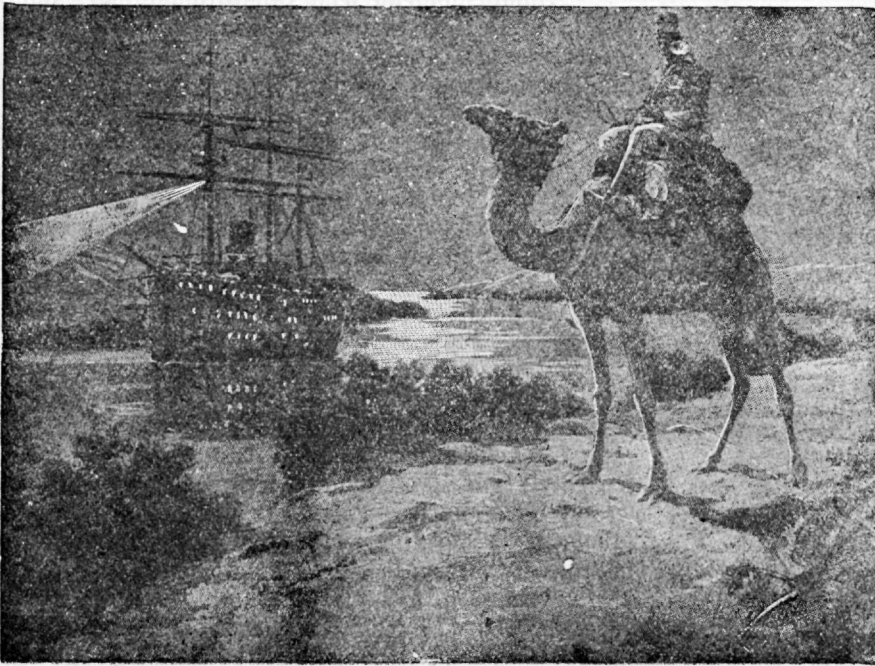
"Maa poolt küllst!" kirjendas lord Russel. "Mõel käes!"

"Kena mõte!" ütles Droll järtele mõtleses ja tõstis traadi otjad päikesse poole, mis praegu mäe taha hakkas kaduma. "See on mõte, mille üle wõib waielada. Maa pool ei ole wististe nii kõwaste kindlustatud. Sest kants on jõe kantses tehtud. Ja sõesuu ei seisa ilalgi maapool küllses."

"Kaste!" wihastas lord Russel.

Cemal lõmatas kolmas pauk. Selle lastis kolmas suurütk ja imehästi.

"Me ei suuda!" kirjutas Droll.

Rats läbitäimise abinõu. Okeani- ja kõrbelaev.

Wana warem.

Wana warem, miks nii tummalt
Seisad minu ees?
Kas ta ei nõnda lurwalt
Litus sinu ees?
Sagund kindlus, fina tead
Eesti rahwa head ja wead.

Üle mulle, kes siin olid
Wah wast mõitlemas,
Kes ta mõitu saades surid
Eesti pinna peal?
Neile tänu, tiitist siis
Laulab töö mu mõitewiis.

3. sept. 1915 Ferd. Sibilitmann.

Linuge mõitlejad.

Saud ja mädan, ristijammas
Maieatus weel aegadeft . . .
Püüd ja närim ojahammas
Wabastafid itleteft.

Mõitlejad on mulla säles
Rahu leidnud pinaga. —
Sõbrad, un'ge rahuluufes:
Meie maa on waba maa!

Ferd. Sibilitmann.

Sel filmipilgul wuhises midagi ta peast mööda, puu-
dutas traatifi ja tungis sügawasje kantfi.

Rats plahwatust ühinesid: wiistümmend dünamidi
kasti ja granat. Wiimane rebis suure augu walli fisje ja
paiskas tuure l'rbatimüüki Drolli o'la üle.

Droll minestas ära.

Kohe selle järele täis maapinnast tege wärin läbi.

Dünamidi plahwatuseft ei saanud ehotsa täit aru, sest
et terwe järwelallas pahus, waltjashallis pilwes seisfis.
Kuulda oli ainult haawatute hirmiat kisa.

Päite läts looja, ja kohe sellejärele tuli õõ.

Kantfi jäi tööil waitfets. Lord Russel idõttas Drolli
kallal, kes tunni aja pärast jälle filmad lahti tegi. Tema
esimene küsimine oli waenlaste järele.

„Rõit on häwitatud!“ teatas lord Russel ja lastis
Drolli haawa tinni siduda.

„Rahju iusfateft suurttükidest!“ urifes Droll. „Ets me
homme näe, kas neid wahest ei saaks paigata.“

Siis andis ta käju õhtusõõti teeta, mäsfis mantli en-
dale ümber ja heitis maa peale magama, ülemine tehaosa
wiildatal kantfipinnal.

Raristusfalk oli ainult osalt häwitatud. Nimelt kir-
suurtükid ja nende moon oli tööil puruks läinud. Kuid rats
jalawäeosa, kes kõrwalt kaitfifid, olid wähem kahju joanud.
Polguülem Porto teha leiti kantfifit, ta pea ja käed ja ja-
lad taugelt eemalt.

Reegi noor leitnant, kes terweks jäänud, mõttis juha-
tuse oma kätte ja kogus elusfejäänud totku Reid oli wae-
walt ratsfada meeft, nendefiti weel enam kui pool haawatud.

Rats kuulipitfi, mis terweks jäänud, seati salga kes-
tele. Wiimise weretilgani kurjategijate wastu mõdelda
tahtes, jäid nad häwitatud laagripilafile. Nad tahtfid jelt-
fimeeste eest weriselt kätte maksta.

Pealtwaatajad olid teiselt poolt pimedada tulekul koju
läinud. Wiimased wõerad „Särimtsewas Jimmis“ olid Fritz
Blasfite ja Antonio Machado.

„Droll mõitis!“ ütles Antonio Machado koduteel. „Mis
nüllid? Ea pistab meid lihtfalk taskusse.“

„Argu ta arwaku!“ wastas Fritz Blasfite ja tõmbas
läe rufitasse. „Räll ta juba midagi näha saab!“

Antonio Machado ruttas oma Poola naife juurde, kuna
Fritz Blasfite aita läts, kus ta barititult mögas.

Waltfufemas aga walmafid Gontarp, Lubit-Benja-
min ja Hang-ü-Kwang terwe õõ ning waatafid kurwemalt
kui ial enne tulewitku. Ei Drolli ega ta waenlaste poolt
tulnud mingifugust teated.

XXX.

Katel lõhkeb.

Sebastian Droll ärtas natuke aega pärast lefööd ülles
ja nimelt sefarausse tundmuse läbi, mis tema jalgade juu-
res ilmus.

„Tont!“ ütles ta uniselt, lobas walutawat otfaeift
ja äratas lord Rusfelt, kes pisut kõrgemal puhkas. „Rul
on, nagu oieftin külma jalawanni mõtnud. Tõmmate lord
tituga tuli ülles.“

Lord Russel tegi seda.

Kuid tift kullus tal ehmatuse pärast läest maha. Sa
kadus juufsedes wette.

„Särwepind on tõusnud!“ hüüdis ta ja kargas püsti.
„Dhool!“ hüüdis Droll pahafelt. „Selle üle ei malfa
lära teha. Rut ta tõusis, siis wajub ta jälle. Diftime enes-
tele waheajal kuwema koha. Andte titud siia!“

Droll tõmbas ühe ülles ja filmitfes wett.

„Pagan pihta!“ urifes ta pahafelt. „Wessi tõuseb weel
ifta, piktamisi, oga kindlaste. Näeb nii wälja, nagu oleks
Rio Parado ätti hulluks läinud ja jookfets järwest wälja-
jooksmise asemel järwe.“

„Maapind waob!“ kifestas lord Russel ja tegi lära,
kuna ta rewolwrit lastis.

„Kah mõimalit!“ ütles Droll külmawereliselt ja läts
kantfi peale. „Püüsid kätte!“

Meheid olid kohe platfis, ilma et mingifugust lära oleks
tekinud.

Tõewitub fittifid.

Wäraw awati.

Sima tungimifeta lätsid tööil wälja. Walitfes igapidi
eestujulik lord.

(Lõpp järgm. nrts.)

Sööditud.

Roman noortele ja wanadele laisklejatele.

Felicitas Rose. (Tärg 1)

Konsul Richteri proua oli enese äkki õrnast, kawalast emast energiliseks, rõõmsaks daamiks muutunud.

„Ei anta ju ometi põlist äri, iseäranis aga aastafadasti lugupeetud firmat wõeraste inimeste kätte, et seega ainukesel pojale arstiks studeerimise soowi selleks wõimaldada, et see poeg kui kasuta wanapoisi kogu oma eluaeg ümber kolaks.“

„Kasuta, ema?“

„Kahlemata kasuta juba sinu ränga elukutse töttu, misfuguse mõttega ma juba kudagi leppida ei suuda.“

Doktor Richter naeris kõlawalt.

„Wõta kuidas see kostab, mu pois! — Aga ma ei tahtnud sellest kõneleda, waid kasuta wanapoistest, neist poolikutest inimestest.“

„Arwad, et ma enese täitsa „pooliku“ tunnen olewat?“

„Miks siis mitte! Parempool puudub!“

„Aga emake, seda ei otsita mitte.“

„Sina pead seda otsima.“

Proua Richter ei näinud mitte, kui kitsipungana ta poeg naeris, kui see oma ema wihasena nägi, — see naisterahwas näis siis oma põlewate silmadega nagu noor neiu wälja.

„Pois, kuidas ja mu juure koju oled tulnud, — kuna ma omale kõik nõnda ilusti ettekujutasin ja wäljamõtlesin!“

„Sa oled siis omale juba ühe kupeldaja-kasuka wäljamõtelnud ja ennast selles ettekujutanud, mis? Wõi oli see mõni muu kasukas? Soobeli-, kärbiwõi rebasenahtne?“

„Ei, oratajalinnu sulgedest! Ah, sa ei taha mitte abieluse astuda.“

„Kes seda ütleb? Aga Paulus sõnab ühe tarkõna: „Ilma abieluta on parem.“

„Ah ja kawal. Sa oled ka piiblitundja, kui minule wasturääkida soowid.“

Doktor Helmut Richter sirutas ennast lõbusalt.

„Lase mind aga enne wäljapuhata, emake!“ sõnas ta. „Minu ideal oleks kolm nädalat sinu juures puhata, laiskelda ja süüa.“

„Tore ideal!“

„Ma mõtlen ka. Ma olen sellest askeldusest nõnda täis, — siin on wähemalt kõik nõnda wanameoline, waitne ja rahuline.“

„Wanamoeline? Du see midagi wiisakat, mis sa ütled, wõi osatad jällegi? Ma oleks nõnda heameelega modern ja ma austan ainult neid inimesi, kes niisugused on. Ja ma usufin, et ka mina kaunis moderniks olen muutunud.“

„Emake! — Sina?“ Doktor pani oma käe armastusewääriliselt ema ümber, istus tema kõrwale ilusa, laia sohwa peale ja tähendas parema käega näitawalt ümber.

„Waata hoolega seda südantõdistawat „kodu“, kus sa istud. Ja pane ka ise ennast hästi tähele; sest ei ole kogu ilmas midagi weetlewamat ja waa-tamijewäärilisemat, kui sina, mu wanake.“

„Oled hea meelitaja! Nii siis, ma waatan.“

„Kas ei tule sulle ette, et see kõik, mis sa siin näed, üks pilt wanast, heast ajast on? Kui siin keegi kirjanik ringi waataks ja sinu pesa kujutama peaks, — arwad sa siis, et ta seda modernide, terawate ja lühikeste joontega wõib teha? Elutuba — ema — poeg. — Ema — suurtsugune, elatanud, — poeg — sirge, — päike — hele, lapiline — jaha — raske.“

„Pois, küllalt sellest!“

„Waata aga, nüüd muutub modern sulle wastumeelseks. — Ei, ema, kes sind ja seda kõike kujutaks, see peab juba „päikest tabama, kui selle wiimsed kiired kõiki ületuldawad.“ Tsemoodi ei pasfiiks. Ja see on alles siis see armastus, mis südameid nõnda tabab, et ta kojutulewaid poegi pehmesüdamlisteks seltsimeesteks teeb, — ah, mu emake!“

„Mu poeg.“

„Need surusid end teineteise wastu, ema ja poeg, ja — — „õhtupäikese wiimsed kiired kuldasiid elatanud emakese pead.“ — — — — —

„Helmut!“

„Ja emake!“

„Sa oled nii sügawas mõttes. See paneb mind muretsema. — Ütle — ega sa ometi armastata? Üht tumedafilmiilist Italianeidu? Kedagi neidu, nõnda ütelda, rahwa seast? Sa olid ju iluduseapostel ammuft — — —“

Selle peale oli nii südamline naer wastuseks, et ema fergendatult hingas.

„Ei, niipalju peaks sa wähemalt oma poega tundma! Nii kaugel ei ole ma weel mitte. Sellest näen ma aga et sul enesel mingisugune pulmaplaan minu kohta rinda rõhub. Paluksin seda awaldada.“

„See ei ole küll weel plaan, Helmut, waid ainult mõte.“

„Ja mis oleks selle mõtte nimi?“

„Hildegard Habermatz.“

Ema ootas ägedat imestusehüüet, — kuid ta nägi oma ees poja rõõmsat, punetawat nägu.

„Ema, misfugune mõtteühendus! Ma mõtlesin praegu just Hilde peale, kuid mitte just abielu mõtetega, aga —“

„Sa on waimustaw!“ hüüdis proua Richter. „Sa ei ole niisugune modern lilleke, nagu neid nüüd igal pool on, sigar hamaus, piits wõi lepp käes.“

„Ja püksid jalas, emake. — Tähendab, et ta ülikoolis ei käi? Et ta ei joo ei suitseta? Et ta Homerust ei tsiteeri?“

„Ei, ei, seda ei tee ta mitte. Ta on kaunis wanamoeliseks jäänud, faldudes enam muusikaske, kuigi ka mitte muusikaline.“

„Kas ta „Kloostriklassi“ mõistab mängida?“

„Mu poeg, see ei oleks weel kõige halwem.“

„Siiski, selleaolisi?“

„Aga Helmut, kas sa seda naist saaksid armastama, kes kogu päew läbi klahwisi pigistab? Kes „Salome tantsu“ mängib?“

„Na, — ma ei tea mitte. Aga on ju ometi „Kloostri-fellade“ ja „Salome tantsu“ wahel krefftee.“

„Ah, pois, pois, mina ei ole mitte kreffteeks. Sel juhtumisel mitte. Pealegi kui asi minu tulewase tütre käekäiguse puutub.“

„Kuid ta on ju minu tulewane proua!“

„Kas see ei ole ükskõik?“

„Usun, et täielikult mitte, emake. Aga natuke modernim — ära ehmata! — võiks ju mu naine olla. Me tahame ju ometi elus elada; tahame kiireste möödaruttawas elus elada, elu maitseada kõige tema lõbususte, joo-wastuste ja headustega. Kui uuemaaegne inimene oma esiwanemate tahtmise järele teeks, siis oleks see peaaegu seesama, kui ma oma kliiniku ühes haigetega siia sinu juure tooks.“

„Puhu aga, pois, puhu! — Pean sulle meelde tule-tama, et sellest midagi lollu wälja tuleb, kui sa filosofoerid. Aga ma ei soowi sinuga waielda ega rielda. Kuula nüüd! Ma olen sind jälle-nahes midagi õige tähtsat ära unustanud; see tuli mulle alles nüüd meelde. Sa tarwitab kaunis oht-raste neid ilustawaid lisafõnu, nagu: soe, kiire, edasipüüe, pulsferiw elu jne. jne.“

„Kes, ema? Hilde?“

„Ei. Roselis Heimgart.“

„Saewa nimel, ema, kuis tuled sa nüüd äkki selle peale?“

„Me oleme ju peaaegu sugulased —“

„Armas aeg — —?“

„Tema ema ja mina — me oleme õe-wenna lapsed. Aga — — Helmut, ta on siin — —?“

„Kes, Roselis?“

„Ja. Ah, see on üks loll, pikk lugu. Ma ei kirjutanud sellest sinule mitte; sest see oli muullik.“

Selle wahpeal kui kiri Rooma oleks jõudnud ja sealt wastus tagasi oleks tulnud, oleks kogu asi weel enam muutunud.“

„Ja muidugi —“

„Tea siis — herra Heimgart on surnud.“

Doktor Richter oli üles karanud ja kõndis nüüd mööda tuba. edasi-tagasi. Nagu näha, oli ta

Rorralageduse süüta ohwer.

kaunis ärewil. Siis jäi ta äkki oma ema ette seisma.

„Kuule ema,“ sõnas ta, „sa lobisesid minuga tundidekaupa, ja awaldad mulle seda, ilma et sa mind ette walmistanud oleks. — See wiimane teadustus awaldad aga mu peale wäga suurt mõju. Jõhst Heimgart on surnud! See riikufukk jumala armust! Ma olen eneselt mitu korda küsinud, et mis see armas tädi Elisabet selleks ette wõtab, et tema mees rabanduse saaks?“

„Tädi wõttis ette oma meest weel enam armastada — ja sealt see tuligi!“

„Usun. — Aga miks on Roselis siin? Ja kus ta on?“

Ära ehmata, Helmut! — Ta on Hilde Habermalzi juures. Kui Hilde wenna, Hansu, seltsiline ja tugi.“

Nüüd naeris doktor Richter waljuste. „Seda ei taha ma uskuda.“

„See on nii, nagu ma ütlesin.“

„Aga preili Heimgart ei pruugi ju mitte — —“

„Pois, kui sa mind lõpuks ärajutustada lafeks! Tal ei ole midagi, ei midagi peale oma hästi kõlawa nime, kõrkuse, huwitawa näo ja laiskuse — — kõi isalt päritud omadused.“

Surnukuuris. Warjusurnu ülestelamine.

Doktor naeris uueste.

„Misuguue warandus! Misugused suurepäraseid omadused! Ja nüüd on need kõik Hilde käe all?“

„Koselis ei oleks muidugi teenida pruutnaine; ma nimetan seda õigusega teenistuseks,“ sõnas proua Richter, ilma et ta poja sõnade peale mingisugust tähelepanemist oleks juhtunud. „Ma kirjutasin talle ise, Helmut, palusin teda ise oma juure seni kauaks kui sa reiju peal oled, ja sain temalt selle wastuse.“

Proua Richter tõi kirjutuslaualt ühe kirja-ümbriku esile, millest ta tõkkupandud kirjutuspaberi välja võttis; selle peale oli jämedalt laiade lähte-

dega kirjutatud: „Täna. Ma ei sooviks mingisugune lehmehilase sarnane laiskleja olla. Koselis Heimgart.“

Doktori põskedele oli puna tõusnud.

„Sellest on mulle küllalt, pois. Paberi ümber ei ole mingisugust musta leinaranti, mis wanadest traditsioonidest ja lojustest tunnistust annaks.“

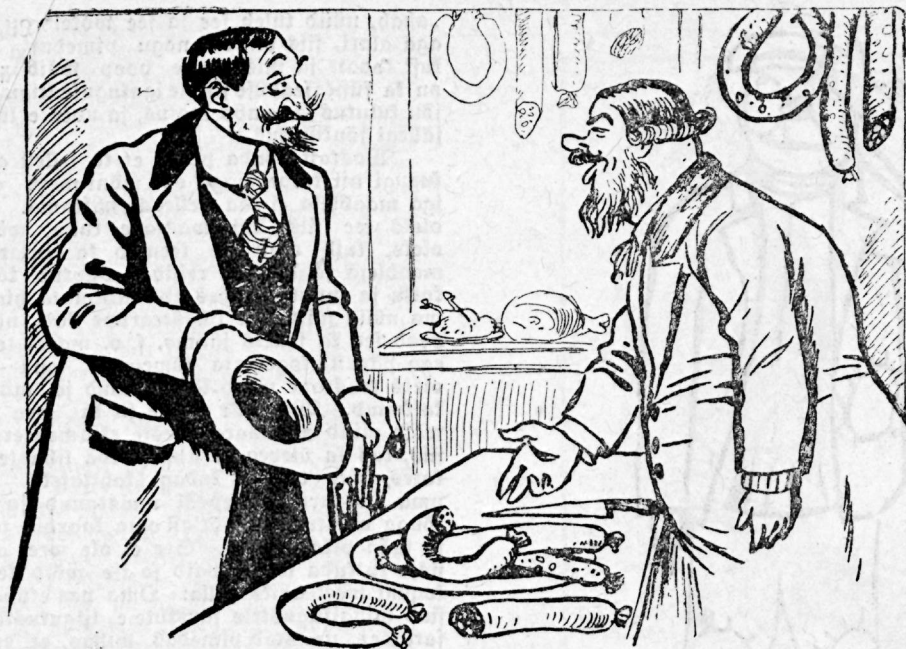
„Kas siis wana ektfellenz midagi järele ei ole jätnud?“

„Ei midagi. Ka mitte wõlgasi.“

„Ja see endine leitnant? Jõhst noorem, junior?“

„Wai, Helmut!“ Proua Richter sõistas. „Kõneldakse, et ta olla wargaks hakanud. Teda olewat enne matuseid nähtud. Ta olla wiisakas

„Ütselge, o'ge head, kava teil sin worstid seisawad, enneku nad halwaks lähewad?“
„Sarikult, tuni protokolini.“

riides majasse sisse tunginud — igatahes, — ma palun sind, Helmut, — ei ole wäärtasjadest midagi leitud, isegi wanad iluasjad olid ära.“

„Ema!“

„Asjalugu on niisugune ja mitte teistsugune. Tüdruk aga sumbutas selle asja ära. Ta ei tahtnud, et wenda tagaajama hakataks, et hea nimi kaotki ei läheks. Seejuures astus ta muidugi oma wenna jälgedesse.“

„Ema!“

„Mind äritab see lugu wäga, seda wõid sa minust uskuda. Ka mina tegin alguses niisamasugused uskmata filmad nagu sinagi. Ka mina ei uskunud inimeste kõnet. Aga siis hakkasin ma, kui tüdrukut ise nägin, seda uskuma. Ole ainult paar korda temaga mõned tunnid koos —“

„Tänan sind, ema, mind ei huwita see sugugi. Aga kahju on ometi —“

„Mille üle on sul kahju?“

„Sellest ilusast nimest! Roselis! See kõlab suurepäraselt!“

„Poiss, oled sa hull?“

„Ja, suurepäraselt kõlab see nimi, mu armas kallis ema! Kahju ainult, et nimi ise isikut ei tähenda, et —“

„Poiss, ma saan wihaseks.“

„Seda ei wõi sa teha, pealegi sel päewal, kui sa kava aja järele jällegi oma armsamat näed. Aga tead sa, me oleme nüüd sellest preilist juba tund aega kõnelenud?“

„Tõeste? Siis aitab! Kuid ma oleks soowinud, et ta nimi Auguste wõi Minna oleks olnud, aga mitte —“

„Roselis!“

„Poiss, sa rõhutada seda nime õige tubliste. Minu meelest on nimi Rosalie-Elisabet palju ilusam. — Nimult pead sa aga sugulaste juurde minema! Muidu wihastawad nad.“

Doktor tegi kurwa näo. „Ma oleks täna heameelega sinu juure jäänud!“

„Tänasest laupäewani, armas poiss, wõid sa kodu olla, siis aga — waata, su õnnis isa —“

Doktor Helmut suudles kiireste oma ema kätt. Ta ei armastanud, et teised märkawad, kui ta liigutatud saab. Ta teadis ainult, et kõik endiseks olk jäänud; ta teadis, et ta oma isa jälgedesse astub.

„Mu poeg?“ Ema waatas küsiwalt nooremehe otsa.

See wana kortsuline nägu liigutas wiimast.

Ta suudles, oma ema filmi ja juukseid. „Mu emake! Ei ole midagi, mis mulle ränk oleks, kui aga sina õnnelik oleks.“ —

III.

„Preili!“

„Reiu!“

„Preili!!!“

„Preili von Heimgart, kas te oleks nii hea ja tuleksite siia?“

„Rohe, herra Habermalz, ma walmistan postisaadetusi.“

Neli hüüdjat waatasid teineteise otsa.

Need olid: wabrikuomanik Habermalz, ta abikaasa, kahetümneaastane tütar Hildegard ja wäike poeg Hans.

(Järgneb)

„Kui mina ka mõni komisjar wõi miilitsailem oleksin, ei siis poleks kellegilgi midagi kaebada õiguse ega seaduse rikkumise üle!“

Wõitlus — terwise allikas.

Georg Durich.

(Särg 4.)

Wastasel puhul oleks minu seisuford märksa halvem ja seda wõiks umbes sõjalaewaga lahingupiirkonnas wõrrelda. On merel lahingut oodata, siis peab soomuslaew alatafa auru all olema, ja ta walwel, sest ta ei tea, kust kohalt ja misfugusel ajal hoop waenlase poolt järgneb. See alaline walwamine ja täie auru all olemine on aga suur jõukulutus. Niisama ka maadlemisel. Kui ma ei tea, kust poolt wastane mulle mõtleb kallale kipuda, pean oma lihaksed alaliselt, igast küljest ja kõige tugewamalt pingul hoidma. Kõige tugewamalt sellepärast, et ma ei tea, kui suure jõuga waenlane tasset teeb, kas 4 wõi 20 puuda rõhumiiega. Lihaste pingutamise on aga suur jõukulutus, ja arusaamine, et ma seda jõudu, mida mul ilalgi üleliiga palju tagawaraks ei wõi olla, nüüd asjata pean raiskama, teeb meele haigeks, rõhutuks, lüüa aga wastane, mitmetfugu wõtteid minu ärritamiseks tehes, naerak ja hirmitab. Wastasel on ka wõimalik oma jõudu kogu hoida, ja attateerib ainult siis, kui ta tahab, kas wõi üsna wäike jõuga, millele mina oma täie jõu wastu pean panema.

Eihti küsitakse, mis maadlejad alati wehiwad ja liikumises on. See on selleks, et liikumishooside (tempoide) jääda, otse niisama, nagu juukselõikaja kääridega ka siis weel ebasõidistab, kui ta ühe juustetuti maha on lõikunud ja teist lõikama hakkab. Kui ma maadlemises korrald seisma jään, ja siis äkki liigutuse teen, teab wastane koh

„ahab, nüüd tuleb see ja see wõte! Liigun ja wehin ma aga alati, siis on ta nagu pimeduga lööbub ega tea, kust kohalt ja misfugune hoop wõib järgneda. Pealegi on ka füüfikateaduse järele igasfuguse liigutuse seiswapanel — jõu kulutus ja tempo kaotus, ja uueste lüüa panemine — jällegi jõutulutus.

Wastast nõnda petta, et ta sellest ar. ei saaks, ei ole sugugi nii terge, nagu eht mõni mees arwab, ja laugeltki iga maadleja ei saa sellega hakkama. Wõblemisi terge oleks see siis, kui wastane tuim, wähele arusaamisega oleks, kuid olud ise teewad ta elutargaks. Elutusine maadleja saab palju reisida, puutub kõi sugu inimesega koftu ja muutub tahes eht tahtmata hingeteadlaks. Kui ma nüüd näit. ühe lihastegrupe 30% nõrgemaks teen, siis peab see ta selleks jääma, j. o. ma ei tohi seda wustada ega pärast kogemata tõwemaks teha — niisuguse puhul oleks wastane mind läbi näinud ja mina haledast süse tultunud. Wastane ei ole ju ta „pea peale tultunud“ ja wõib mind ootamata uueste etfameneerima hakata, nmelt siis, kus ja ülepea ei aima, seda lihaste salta rebima hakates, mis temale kudagi kahelaks jäänud. Dien na oma „wiguri“ wahewal unustanud ja panen nüüd täie jõuga wastu, olen ühtlasi oma kaardid temale lahti teinud ja jään pita ninaga. See ei ole weel ainuke wõit, kudast süse tultuda wõid, waid sa ise wõid temale selles asjas koguni weel abits tulla: Oma pea etungimisega äritab ta find mingifugustele järskute liigutustele, ja ägedustesse sattudes, unustab pimedas wihas, et ettewaatus tartuse ema on. Kõige selle pealt, mis sa pooltetunni jooksul tema eest hoolega warjul oled hoidnud, tõmmad siis ühe setundi jooksul loori.

Nagu sellest näha, peab wõitleja hea psüholoog olema, et teab, kui laugele teise ninapidi wedamises minna wõib, ja kas wastane seda lõik ta ära seedib.

Sii siis on maadlemises paljud häid omadusi waja, kõigepealt 1) jõudu ja terwist, mis, nagu juba mitmel korral tähendatud, üks ja seesama on; 2) osawust; 3) wäledust; 4) kiirust; 5) püsimust; 6) kõigi wõete tundmist; 7) head orienteerimist (ilmapiilgu jooksul igast seisutorrast diekt aru saada); 8) ettewaatus; 9) sübidust (seda, mis nõuks wõdetud, ta kogu teoks teha); 10) julgust; 11) enesufaldust; 12) ülesleiditust eht waimuterawust, sest maadlemises ei ole aega tarwilikta wõtteid nagu roogast alles kokaraamatu järele sepitsema hakata, waid naagu wält peab see sul peast läbi täima, et alati löögivalmis oleksid; 13) külmawerelust; 14) halastamatus; 15) enesewaitisuh; 16) enesefalgamist; 17) ettewõititust; 18) wõidujulgust; 19) filmaaastat; 20) mitmeaastast praktikat; 21) energiat. Peale selle peab maadleja iga häda wastu, mis maadlemises juhtub, tuim olema. Kõige selle kõrwal weel hea psüholoog, matematiter, füsititer, anatomiter jne.

Mõjukat osa etendab muidugi ka teha raskus ja suurus.

Ülitähtis on selle kõige juures weel kombinatsiooni and, sest maadleja ei ole ka siis weel laugeltki täielik, kui tal lõik eespool ülesioetud head omadused on. Otse niisama, nagu need lõik weel malemängijad ei ole, kes malelaua ruutuft ja wigurite käitust tunnewad. Wängu alguses on mõlemil wastafel ju wigurisi ühepalju ja wõidulootus ühefugune, kuid wõitab see, kellel parem kombinatsiooni ande on.

Kui ma nüüd wastafest etfameneerimise teel õige pildi olen saanud, siis pean kõiki tema maadlus omadusi ifeoma omadustega wõrdlema, karwapealt hindama ja ühise nimetaja alla wiima. Ütleme, et wäjaarwamiste teel nüüd temale 100, omale aga kõigest 80 maadlus-ütust

*) Kiirus ei ole muudtui kiire liigutus ja kiire liigutus on — jõud. Kellel jõudu on, see tõstab ta raste asja kiireit, kun aga see, kellel niipalju jõudu ei ole, seda piklamisi teeb ja jald tal sealjuures wärisewad.

Niisama on ka püsimus jõud, ainult teises walguses. Mitte filmapiilne jõud, waid alaline, kindel ja kestew.

Järeliult: jõud, terwis ja kiirus on üks, otse niisama nagu Isa, Poeg ja Püha waim.

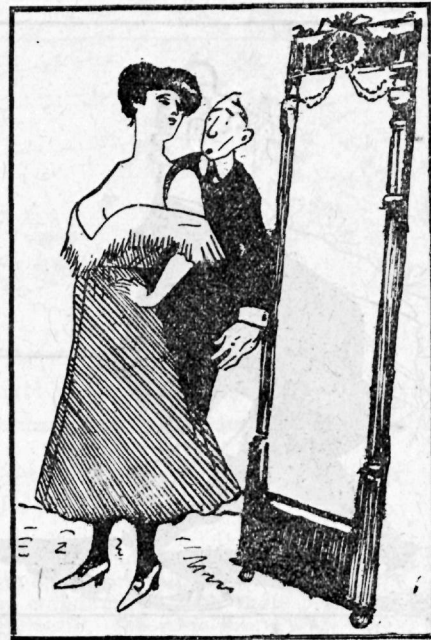
olen saanud. Meesetu, otse enefetaplif efittee oleks nüüd wastafega otsekohesest lahingut lüüa. See poleks muud kui ühe jõu mahaarvamise teie, misjuures ma, 20 ütsuse võrd väbemufesse jäädes, kaotaksin.

Sellepärast pean ma kallaletungija osa efitotfa wastafele jätma, ühtlasi teda kawatindlalt niifugutele wõtetele meelitades, mis temalt suurt jõudu nõuavad, järelikult teda wäsitawad, misfuguseid mina aga wähele jõuga haldwata wõin. Sel kombel kaotab ta järkjärgult itka ühe teatud osa oma ülewõimust. Kuigi ma sealjuures passiw (tegewuset) olen ja tema aktiw (tegew), siiski olen itka mina, aga mitte tema, seisutorra päris peremees ja walitsen oma wastase üle. Pealtnäha paistab see ütetus küll arusaamata olewat, aga oma seletuse leiab ta selles, et wastafele wõimaluse annan ainult teatud — minule kasulikkuses, temale kahjulikkuses — piirides kallaletungimist ette wõtta, pealegi ainult teatud liigutustega ja seisangutest. Teiste sõnadega: mina kirjutan wastafele tema liigutused ette, ilma et ta ise seda teab, ja ta täidab neid nagu medium. Sa tohib ainult sedawiisi attakeerida, nagu mina seda tahan, koguni mitte nõnda, nagu ta ise tahaks ja temal jõe kottuhoidmise mõttes kasulik oleks. Tehniliselt nimetades, oleks tema tegevus nii siis aktiwne passiwus, minu oma — passiwne aktiwus. Paremateks arusaamiseks kirjeldan seda järgmise näitusega: wahelord minu ja wastase wahel on nagu 80:100. Mina lasen enefe maoli maha, et tal wõimalik oleks kaelaheomadega minu kallal töötada, mida ta ka tegemata ei jäta. Tähen-dame ta, et minu kehakaal 6 puuda on. Kui tema nüüd minu kallal kuni 6 puuda rõhumisega töötab, siis haldwab seda minu teha furnud wastus, ilma et sealjuures ainustki grammi isema jõust pruugiffin kulutada. Nii siis olen ma jõe kottuhoidmise mõttes temast märksa paremas seisutorras. Rõhub ta aga juba mõne grammigi võrd suurema jõuga, kui seda minu kehastus efitab, siis saab ta minu teha juba liituma panna. Wastutaaluts tõstan ma aga nüüd ühe jala, wõi, et mõju suurendada, kui seisutorrd seda nõuab, mõlewad jalad üles, kuni winklisse (õigenur-gani). Selle teha tasakaalu paigast nihutamise läbi wõin oma kehastust märksa suurendada. Minu wastane peab jällegi juba tugewamalt rõhuma ning on teadmata minu käsulufest saanud. Seft et ma loodusleadustega olen liitu astunud. Runx minu wastane nüüd rohkem kui 6 puudaga, ütleme 8—9 puudaga, rõhuma peab, seft et ettepoole paenutatud jalad kehastust sedawõrd suurendawad, siis tuleb mulle nüüd emale-maa abiks, seft fiifita seaduste järele on rõhumisjõud samasuur kui wasturõhumine. See tähendab: kui tema 9 puudaga minu peale wajutab, ei rõhu ma weel ainsa grammigagi tema wastu, selle 9 puudase wastusurwe jaan ma maa käest, kes tema wajutusjõu otseüra ära neelab, nulliks teeb. Nii olen ma siis 9 puuda võrd oma wastafest ees, „mul on suur handicap,“ nagu rahwuswahelises spordikeeles heidakse. Rõhub tema aga nüüd weel rohkem, kui need 9 puuda, siis hakkab ma üsna winklis hoitud jalgadega ägedaste siputama, mis kehastust ligi 12 puudani suurendab. Ras'e on see wõhtul ustuda, et need järjed liigutused kehastust sedawõrd suurendaksid, sellepärast soowitan neile, kes minu sõnade juures wast ehk kahtlewad, järgmist proowi teha. Rahtleja astugu desfiimalkaalu peale, pangu paberofis suhu ja tõmmaku tituga paaril korral toofi pealt tuld. Juba nende wäikeste liigutuste puhul wõib ta näha, kui juurt wahet kaalukeel näitab. See wäike, waemalt 2 naelaline liigutus suureneb kümnekordselt. Ja kui 5-puudane mees desfiimalkaalu peal loagni weel trampima hakkab, näeb ta ehma wiega, et kaal 8—9 puuda näitab.

Mis näeme nüüd lõpuks?

Wastane nägi waewa ja töötas mis otkas, 6 puudaga algades ja 12-nega lõpetades, kuid mina ei olnud sealjuures weel teinagi oma jõudu tarwitanud, küll aga jeda targalt tagawaraks hoidnud.

Ja kui ta nüüd juba 12 puudaga koormatud olles, weel 1 grammi rohkem rõhub, kui 12 puuda, alles siis ei jää mul muud üle kui kas oma jõudu pruutida wõi fillaga, pirowetiga (pea peal keerutades) ehk ütskõit misfuguse

„Nii siis, kallid Elsa, ja oled nõus minu omaks saama, oma rohkearwulise austajate hulga peale vaatamata?“

„Jah, mu armas, Jumal nendega: parem warblane peos kui pääsulised tatusel.“

põranguga ennast wastase rohkem kui kümme puudalifest kaitsetusest wabastada.

Minu wastafel aga tuli see rüselemine wähemalt 5%, tema jõust matkma, ja nii siis oleks meie wahelord nüüd 80:95.

See on alles algus. Lõpule lähinen sellega, et teda teiste peateetungimiste läbi wäsitawate hoowadega (wõtete) töötama meelitan, mille mõju mina aga oma kahe- kuni kümnekordsete (doubley—desfiimal) hoowadega haldwan (Näitus: wäike sõrmega desfiimalkaalu õla peale wajutades, wõib suure mehe üles tõsta.) Selle läbi kaotab tema nüüd, ütleme, 6% oma jõust, mina aga 3. Nõnda itka edasi talitades jubin asja niitaugele, kuni meie jõudude wahelord nagu 50:50 kujuneb, s. o. ühejõulised oleme.

Siit peale on otstustajaks juba teoria ja kõrgem intelligent.

(Särgneb.)

Sõjameeste terwitused.

Terwitame kõiki kodumaalast, isearanis netust, ja soowime ta nendega igawuse pärast, mis meil siin alaline küllaline, on, kirjawa hetust.

Aupaklikult Gesti sõjamehed: Oskar Busch, Otto Peterson, Willem Püstita, Johannes Simmer, Albert Simmer, Albert Cimann, Johannes Bultap ja Johannes Luurtop.

Meie adrefs: 1-ый Эстонский полкъ, 10-ая рота.

Meie Matsi järgmine (180.) nummer ilmub 27. jaanuaril.

Kotkahooldmise tipp.

„Pagan hoidlik inimene on see Lepner. Hiljuti ostis aeroplani, aga lõm-
bib endist wiisi jala.“
„Milles siin siis see hoidlikkus seisab?“
„Dma elu hoiab!“

Ei maksa nime nimeta.

„Eest' selles tihti kurja juur,
et istlus on kole juur.
Kus pole miskit imesta,
ei mina nime nimeta.“

„Üks walab pitmal hulka mett.
Noh, kas ta walama peaks mett?
Seal pole miskit imesta, —
ei mina nime nimeta.“

„Ja teine sellest kasu saab,
et jahu hulka tuhka a'ab.
Ka tuht on hall, mis imesta? —
Ei mina nime nimeta.“

„Ming kolmas hoolsalt karwa a'ab;
ta ameti mõt kasu saab.
Kas on siin miskit imesta? —
Ei mina nime nimeta.“

„Kui paljud nüüd veel hoolivad?!
Su kaitsejad sust noolivad,
mis kätte saavad. Imesta! —
Ei mina nime nimeta.“

Mats II.

Sotsialist.

Linna ilmus keegi inimene, aastat kolmkümmend wana, mitte kõrge kasvuga, pikkade juustega, mitte suure pruunika hädemega ja imelikkude taewaliste silmadega.

Ea läks pantfiride, mõisnikute juurde ja ütles neile:

„Jagage kõik oma warandus ära, ütlege omaft warast lahti. Ühel inimesel ei tohi mäapeal nii palju maad olla, et teisel sugugi enam ruumi elada ei ole.“

„Edeste mina ütlen teile: ennem läheb elewant nõelafilmaft läbi, kui rikas taewariiki fisse peaseb.“
Ennemalt kuulati imelikkude inimest imestusega, siis pahanduse ja imestusega, siis pahanduse ja wihaga.

Keegi rikastest küsis:

„Kes see mees on?“

Keegi noble turulehe sõnumesaatja hüppas püsti ja teatas:

„Ma tunnen teda: ta on fant. Ta on laudas sõimes sündinud.“

„Sant!“ hüüdsid kõik kahjurdemfalt. „Tähendab, et tal enesel midagi kaotada pole. Muud, kui jaga aga kõik warandus ära! Tore! . . .“

„Ta on wist mõni sotsialist.“

„Muidugi sotsialist. Nende programm on nii sugune.“

„Wõib olla, koguni enamlane?“

„Wäga võimalik. Saksa rahaga töötab.“

Järgmisel päewal kirjutati turu ajakirjanduses palju „sotsialistist, kes Saksa rahaga ära ostetud.“

Suhtkirjanikud poosid teda risti, päewasündmuste kirjutajad sülitasid talle näkku ja päewafaja kirjutajad hiritasid kuis ostasid tema üle.

* * *

Uulitafatel olid miitingud.

Pikkade juustega ja pruuni hädemega mees läks kõige paksema rahwahulga juurde.

Rääkis keegi noormees, portfel kaenla all:

„Meie peame sõdima, aga mitte rahu üle mõtlema. Meie peame enne waenlase ära purustama, et rahwastele rahu kindlustada. . .“

Ea kuulas kõnemehe sõnad ära ja siis ütles:

„Wenad! Teile räägitakse, et tarwis mitu sadatuhat inimest ära tappa. Aga mina ütlen teile: mitte „enne“, mitte „pärast“ ei tohi tappa.“

„Teile räägitakse: „enne on waja waenlane ära purustada,“ aga mina ütlen teile: „armastage oma waenlast,“ sest waenlast ei ole, waid ainult wennad ja, kes oma waenlase tapnud, on oma wenna tapnud.“

Noormees, portfelliga kaenla all, hüüdis:

„Seltfimehed, see on enamlane!“

Teine aitas kaasa:

„Sakslastest saadetud spion!“

Kolmas aga teatas:

„Mina tunnen teda. Ta töötab warjunimebe all: „Naatsarenlane,“ „Jumalinime“ j. n. e. kuid ta on läbi-läbi juut. Tema nimi on Jeesus. Ta on Palestinaft pärit.“

„Saha, juut!“
Järgmisel päeval kahetseti
burshuaslikes lehes:

„Tema toob tervele juudi
rahvale häda kaela. Muidugi
mõista, ei ole juudi rahvas siin
sugugi süüdi, aga kui juudiriüüs-
tamine tuleb...“ Ja anti mõis-
ta, et juudiriüüstamine just mitte
kõige soovitavam ei ole. . .

*
*
*

Kirikus oli parajaste tee-
nistus.

Tema läts ka kirikusse waa-
tama.

Õpetaja rääkis õnnetustest, mis isamaad puudu-
tanud ja hüüdis üles kristlikule sõjatusele:

„Minu armsad lapsed! Wara on waenlasega
rahu teha. Enne wabastage isamaa. Wõtke suur-
tüfid, püssid, kuulipritsid, minge Jumala nimel
waenlase peale! . .“

Talle tuli see paelust piits meelde, millega ta
korra kauplejaid oli Jerusalema templist välja
ajanud. Ta pidi sellega jälle wibutama hakkama,
kuid hoidis ennast tagasi

„Kawalad wariserid!“ hüüdis ta, kui õpetaja
jutluse lõpetanud. „Minu templis muudate ja
moonutate minu sõnad ümber ja kutsute üles tap-
mistele. . .“

Keegi hüüdis:

„See on häbemata! Isegi jumalatojas ei
ole nende eest pääsemist! . .“

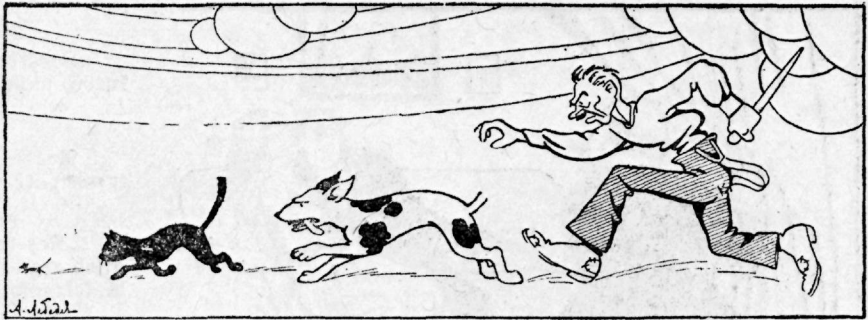
„Kasige siit, siin on püha koht!“ karjus teine.

„Kas sakslased teile selle eest ka palju maksid,
herra seltsimees?“ küsis kolmas.

Ja järgmisel päeval seisid kõmulehtedes pikad
kirjeldused „kuulmata juhtumistest kirikus.“

Rahwa meelepaha oli suur.

Süüdlast sõimati Juudafeks.

Rolmejärguline jaht karbonaadi järele. Traagi-komöödia meie igapäewasest elust.

maa wedeleb alasti poris ja Sam lükkab teda — oma
emaldest jalaga ja naerab.

Emake Wenemaa! Mispärast armastan ma sind, ja
õnnetu joobnud kuri loll? Seft sinu päraft panime meie
lõite oma wabadust ja pead taalu peale. Rõit meie Ge-
mid ja Jewetid, kes meie sinu alasti keha, joobnud lol-
lite, kinni latta tahame, kes meie oma nõrga jõuga sinust
Sami suurt täppa eemale lütata tahame, kes ainult su
wanad riided seljast maha rebib ja sind hoopis alasti
jätab.

Ah, kui see lõit, mis praegu sünnib, mitte sind ei
puudutaks, oh, kudas ma naeratfin!

Mõelge, misfugune turbloalus: naer on Matsi amet,
aga Mats ei wõi naerda.

Mats wõiks selles suures kihisewas, wastu wistawas
naerumeres ujuda, aga Mats lamab abitult kaldal liiwa
peal ja ainult krampitult awab suud.

On see naer? Niisamasugun naer on lõpend koeral,
kellel suu lahti ja hambad paljad. „Ei usu ainult et nii-
sugusel koeral lõbus on.“

Ja nagu pilkete tuuled sin wõi seal:

„Praegune aeg on weft Meie Matsi weftile.“

„See otfus oleks nagu Meie Matsi jaoks tehtud.“

„Rõit see riigipõõre näib ainult selle jaoks loodud
olewat, et Meie Matsile materjali anda.“

Kuulfin korra ka tedagi weel ümberollijate tõekstiitel
tähendawat:

„Meie Matsi ministerium!“

Imelik. Igalt poolt uhutakse Matsile nalja, aga
Mats ei saa naerda.

Miks see nii on? Terwe olea naeru, aga Mats
hingeldab kaldal ja ainult krampitult awab suud.

Ei wõi ütelda, et naljatunne teda maha oleks
jätnud. . .

Kas ei ole naljatas, et Kerensti Kornilowi enamlaste
wastu üles kutsus, poole tee peal ümberaõitles, Kornilowi
wasturewolutsionäriks kuulutas ja enamlastele ära andis,
siis ise enamlastele täppa sattus, sealt välja peafes ja
nüüd ise Kornilowi näpunäite järele sõjawäega enamlaste
peale läts, ja, sõjawäe poolt ära antud, kuulutati ta nende
samade enamlaste poolt, teda ta Kornilowi poolt, teda ta
Kornilowi eest kaitstes, wasturewolutsionäriks ja korni-
lowlasteks.

Kas ei ole naljatas, et Lenin ja Troski, teda riigi-
äraandmises kahlustati, ise riiki hakkasid juhtima, et pal-
jud wanad wabaduse eest wõitlejad mustafajalisteks on
tembeldatud, et need ministrid, kes enne Peetri-Pauli
kindlusesse teistri ministri mahutastid, sinna nüüd ise nende
juurde sisse istuma pidid.

Kas ei ole naljatas, et enamlased teadlaste puudusel

Puusfärgi järele.

On niisugune lause:

„Naer pifaretini!“

Niisugust naeru naerab praegu terve Wenemaa, nae-
rab pifaretini.

See on seefama kagistaw kõrinaer, mida meie
tahtmata naerame.

Tõre on eemalt waadata: terve suur õnnetu Wene-
maa weerleb maas, kõwerdab ja ahib õhketega ja oige-
tega naerus.

„Di-oi! Ei wõi enam! Jätke! Sa-ha-ha! Di-oi!
Halastage! Sa-ha-ha! Di-oi-oi! Suren!“

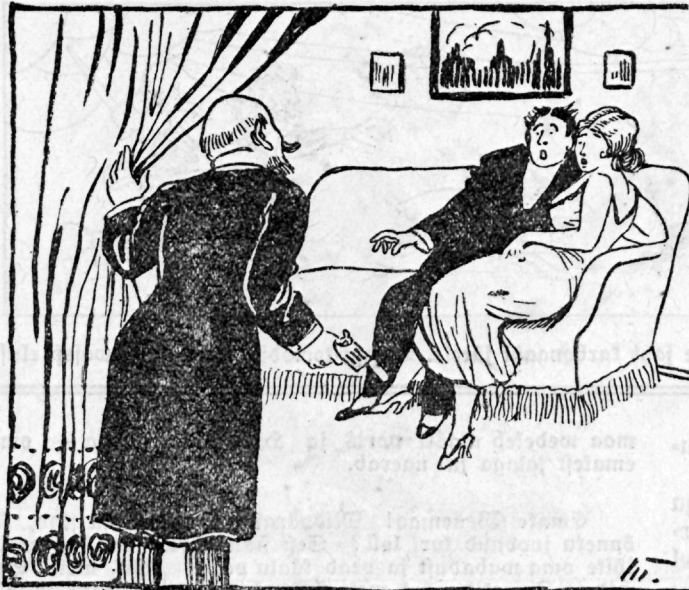
Rõit Wenemaa joobnud wabadusest nagu Noa wii-
naft.

Suli Sam, rebis tema kuiwetu pesemata ihu paljaks
ja näitas seda tervele ilmale:

„Olete joobnud lollid näinud? Waadate, hi-hi-hi!“

Õnnetu paljaks warastatud, ärawägistatud Wene-

Asjakohane wabandus puudewaelel ajal.

Mees: „Ahah! Tabasin teid ometi!“
 Naine: „Aga ja ise ju ei oskanud kudagi kütepid muretseba ja, herra Peterberg oli nõus mind sojendama!“

Mõtteterad.

Laskekraawide kaewamine, see on niisugune põlutöö, mille lõikus külwõ ära ei taju.

Raste suurtekk on tihti poliitilise kergemeelsuse tundemärk.

„Kes teisel auku kaewab, see ise sisse langeb,“ ütles wanaõna. Nus sõna ütles aga: „Ära omale lastekraawi kaewa, teine tuleb sisse.“

Sõjalaewastid — ja on merede wababuse kütke. Prj.

Ütles.

„Küll on hull, ei oska enam sugugi teiste wahel mahet teha!..“ ütles Juanshikai, taewast Hiina ja Wenemaad waadeldes.

„Tõhoo hullu, niidid tehtakse Wenemaal neid wabariika walmis, nagu muiste pagari juures pätsa...“ ütles Mõru Nihel ajalehest Paljassaare wabariigiks kuulutamist lugedes. W. B.

wangimafade walituste ametnikudeks endiseid kurjategijaid panid — need itka seda asja wast rohkem tnewad...“

Antu Matsile muul ajal niisugune „weider“ materjal, Mats teeks taft niisuguse supi wälja, et hoiataga tõhtu kinni! .

Ja kõige wiimaks — wiimane — „üleülmiline tõmbe-pilt Wene tuldfeeriast eht mitu sada meetrit sensatsioon ja jalust maha rahawat nalja!“ — see on kümne miljoni saamise lugu Riigipangast.

Wõimul, kes Wenemaad walitseb, ütlemine näitufeks, on riigi tarwitufeks kümme miljoni rubla waja. Kuidas enne see raha saadi.

Rahaminister kirutas tshelt, arteltshit sõitis Riigipank, kasahoidja andis talle pati sajarubla, see luges nad üle ja wiis kuhu waja — tõit.

Aga nüüd? Naerge ometi!

Selleks, et walitus (selle wõimuses loogiliselt miljardid peaks olema) wõiks mõned wiletsad kümme miljoni faada, kogub ta maawäe ja madruste wäesalga tohtu ja läheb muusika saatel neid kümnet miljoni rekwireerima!

Kasahoidja teatab kindlalt, et ta raha tundmata ifitutele wälja ei anna ja . . . terve sõjawägi ja laewawägi marsib pangast ilma rahata tagasi. Seelord ilma muusikata.

Ras ei ole see naljakas?

See on ju päris tant. Sullem weel, kui „Põõrane õõ!“

Aga mispärast siis Mats naerda ei taha?

Sellepärast, et Mats mitte Ham ei ole.

Näete tema, õnnetu, alasti, määrinud ihuga joobnud Wenemaa lamab meie jalge ees.

Kellel meie seast, lapsed, jakkub au ja südametunnisust jelleks, et, poolturnu üle hirwitades, laginal naerda? Ei.

Mats ei ole nende hulgast, kes puusärgi järel tantfides käiwad.

Arx. Arx.

Sabotash.

Wina elan lihtsast korteris ja ise olen ma ka lihtne inimene. Teenin posti-telegrafi jaostonnas. Rah waitne ja lihtne toht, sest kirjasti praegu ei ole, raha päralt ei jäua ja telegraf ei tööta. Mis patisaadetustesse puutub, siis on ka neid korrapäralise roobaaste äravõtmise wiisi tõhtu rewolutsionliste ja wasturewolutsionliste rongide takistamiseks, wähe. On üks pakitene, lesib juba märtsi kuust saadit. Saaja käis waatamas, nuusutas ja kästis teda storusele anda: tema seda enam ei sülla.

Wingisuguses poliitilises organisatsioonis, peale koduse toiduühisuse, ma ei seisa.

Aga teie süüdistate mind, et ma saboteeriwat.

See küll. Ma räägin teile otsast peale, tudas see algas.

Rahelümneseltsmendal kuupäewal läffin ma hommitu sõõgi asemel leiwataarti alla neelates ametisse.

Oli ilus hommit, nagu herrad kirjanitub räägiwad, linnud laulsid. See on, linnud ei laulnud. Nende asemel, seifid nurladel mõnesugused inimesed ja lastfid tuulipritsideft.

Ma küffin ettewaatlikult, mispärast ja teda nad lasewad.

„Seie näete ju, sealt uulitsa nurgalt tah lastatse?“

„Jah,“ wastafin ma. „Ja selle wõbuse järele otsustades, kes praegu furnult maha tuhtus, lasewad kaunis hästi.“

„Peaegu, need on kontrewolutsionärid.“

„Ufute seda? Olete kindlad?“

„Täitfa. Kes muu hatab rahulikka inimest, kes wälja wärstet õhku neelama on tulnud, lastma?“

Ma tahtfin küffida, mis ajast saadit kuulipritsi kopsu jaok waja on, kuid waitfin ja läffin teisele poole uulitsa nurgale, kus kontrewolutsionärid olid.

„Eafete?“ küffin ma.

„Kudas siis? Ja kudus weel! Kella neljast saadit.“

„Niisama nalja pärast wõi lastete kedagi.“

„Seal pool uulitsa nurgal on kontrewolutsionärid.“

„Ufute seda. Olete kindlad?“

U'la Under.

Räll imetlesid mind su armastus-sonetid:
Nois oli õige piinlik lugeda,
Et oleks tahtnud palku pugebda,
Nii wäha lõitsid mind nad, nagu uuriketid.

Su luulewaid ei terti kõrgemale,
Kui kleidi palistusi waadelda,
Ja meihuuli ihas suundelda.
Ah, õnnejoowastuses laeda pallest palle.

Ah, wõtaks pergel sarnaseid sonette,
Kus läbi kleidipitsi paistab jalg.
Siis tertib naine ikka filma ette.

Ta huuled iharad ja hõõguw paig,
Wõib olla lõpuks hull klosette . . .
Sonetidest noist palju kallim — h a l g.

2. 1. 18.

Peeter Olew.

Digus.

Abwokat: „Digus on praegusel ajal õige kallis.“

Abitarwitaja: „Sugugi mitte. Mina istusin palituwarguse pärast hoopis ilma mat-suta kaks aastat wangis.“ Prz.

Perekonna asjad.

„Miks teil wend pea lõhki lõdi?“

„Palusin wäga teid mitte meie perekonna asjadesse segada.“ Gel.

Naine: „Säbi ja alatu on mul sinuga ühes elada ja sinu lõlwatuid tegusi näha, mina, kes ma haritud inimene olen!“

Mees: „Kui sa haritud oleksid, siis ei hakataks sa teenija ees oma mehega riidlema!“

„Noh, kes muu hakkab rahulikka elanikka lastma, kes wälja tulnud. . .“

„Wärsket õhtu hingama?“

„Õhtu hingama.“

„Kuulipriitiga?“

„Kuulipriitiga ja ilma.“

Rahuldatus sellest mõttest, et see wast lihtne kodune tüli on, lätsin ma edasi.

Uulitjad, nagu romanides kirjutatakse, omandasid wäljakutsewäga wälimuse: igalt poolt lasti.

„Suhtumiste teoria järele,“ küsin ma ühelt juhtumisi wastutulijalt, „wõiwad nad mulle pihta ka lasta.“

„Ka ilma mingisuguse teoriata lasewad pihta. Kui palju inimest uulitsal juba läbi lastud pole. Kel kõrgemat haridust pole, ei osta enam üles lugedagi.“

Weebruari ja juuli kuude kogemustest targemaks saanud, heitsin ma kõhuli ja roomasin nii ametisse.

„Igati on iseenele siisast,“ mõtlesin ma, „vealegi weel siis, kui seda kõhus nõuab. Oigu siis see trotuar mulle ifamaa altariks: panen oma elu ta peale. . .“

Ametitõbas oli wõrdlemist waitne. Surnud wiidi wälja, elawad hoidsid endid wõrede taga

Kui ma istusin, jooksid mõnesugused inimesed, püüsid käes, siis se seletasid, et nad meid kaitsewad.

„Kelle wastu?“ küsin ma ettewaatlikult.

„Aga näete, meie ha'kame kobe lastma ja siis tulewad uulitsalt inimesed ja hakkawad meid lastma.“

Nagu näha, oli see asjatundja inimene, kes elu kui oma wiit sõrme tundis. Ei läinud kahte minutitki, kui meid lastma hakati.

„Noh, näete nüüd,“ rahustasid kaitsejad. „Meie ju ütlesime, et teid lastma hakatakse. . . Vähe wennad, anname alla.“

Pärast seda, kui nad alla annud, tulid wõitjad.

„Teie ärge kartke,“ waigistasid need. „Meie kaitseme teid. Praegu hakatakse teid lastma. . .“

Ma panin ette, et kas poleks mitte parem, kui mõni meist alla annaks ja et midagi kaitsta, nad kuhugile mujale ametitõhta lähels. Nad olid kindlasti selle wastu.

Pooletunni pärast andsid nad kellegile alla, kes suur-tükidega päralt jõudsid.

Sundes, et meid nüüd enam ei kaitseta, asusime rõem-fasti tööle ja ei pannud täheleegi, kui toks noortmeest, kes nurgas paberossi suitsetasid, püsti tõusid ja meid wangi-wõetuteks kuulutasid.

„Kelle poolt? Mis pärast?“ küsisime meie.

„Ei wõi ütelda,“ wastasid nooredmehed wiisakalt.

„Wärsti, mõne filmapilgu pärast wõetakse meid ka wis-tiste kinni ja siis ühisel jõul arutamegi. . .“

Kaks tund, noorimehi kinni ei wõetud. Nähtawaste neil wedas:

Nad ise olid sellest wäga imestatud ja käisid pahaselt nurgast nurka.

Meie hakkasime endid koju minema seadma.

„Ei tohi,“ seletasid nooredmehed. „Kui juba wangi-wõetud wabalt wäljas hulguwad, mis siis need peawad tegema, kes wangi wõetud ei ole. . .“

„Siis wiige meid kuhugile kinni.“

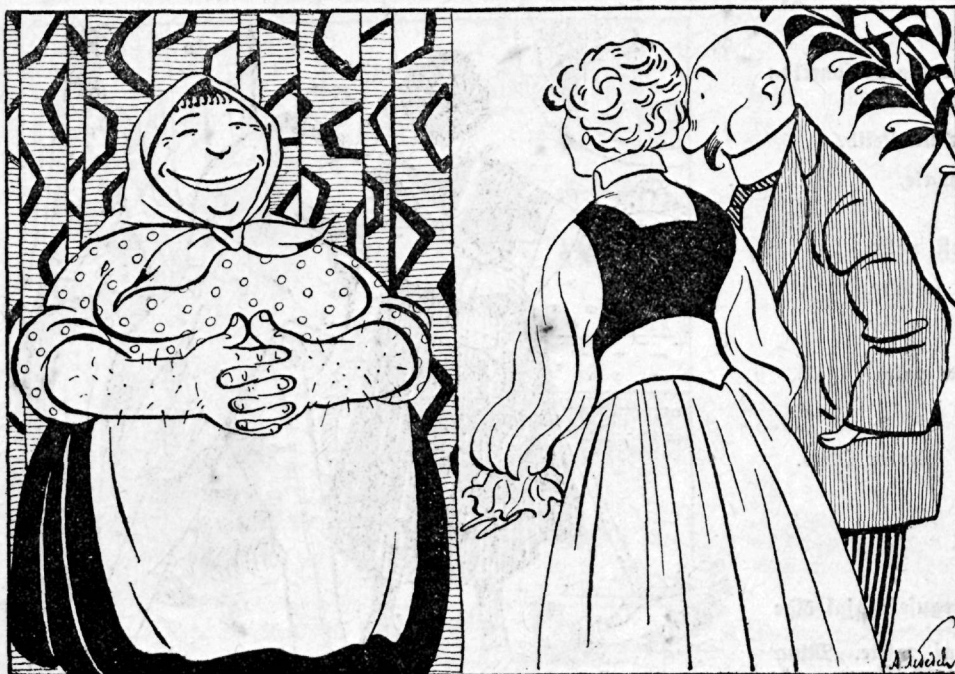
„See on tore mõte,“ sõnasid nooredmehed. „Aga kuhu?“

„Teie ahi! Meie ise endid ju wangi ei wõtnud.“

Nooredmehed püüsid punuma. Üks neist komistas trepil, kukkus maha, wõeti rahwahulga poolt kinni ja kuulutati kobe teede ministriks.

Ma lätsin jälle endist wiisi koju, niimüüsi kõnides, et jalad ei kõnidinud, waid järel lohiseid. Paljudel tuli see nii imelik ette ja ühe toreda maja katusest hakati mind kogu-ni lastma. Niisuguse austamisega mitte harjunud, ro-niis ma wõera wärawa alla.

Kjatohane waade.

„Ema, pangadirektor Seljang palub minu kätt.“
„Praegusel ajal peaksin ma enamlast enamaks.“

Mul ei olnud punkti pealset tella kaugas, aga ei läinud poolt minutitki, kui mind sealt välja wisati.

„Säh julle lojus! . . . Enne muretse omale maja, siis roni siise. . . . Warsti hakkawad wist need „towaristhid“ majasi mööda käima. . . .“

Ma tahtsin neile seletada, mispärast ma nende wärawat tarwitaksin, kuid otsustasin pühapäewaks jätta, selle arwamisega, et Wene rahwas nädalalisest lastmisest ära tüdineb ja puhata tahab.

Sellepärast heitsin ma uulitsale maha, maast kõwaste kätega kinni hoides. Sellega ei olnud jälle minu jubusliised naabrid rahul; üks neist lõi mulle külge ja tähendas: „Maast lahti, burshuil! . . . Maa peab töötawa rahwa pärast olema.“

Kui kõik möisnikud nii wastumeelt oma mõisad läest ära annaks, olets maaltütmusega palju libedam lugu.

Ohtul jõudsin koju. Naine wõttis mind tufaselt wastu:

„Sa katsi aga, kuul lõhus, koju tulla. Ma sulle näitan.“

Järgmisel päewal läks asi libedamine. Minu omas uulitsas lasti mind ja kaitski mind, wõeti wangi ja wabastati. Sellest filmapilgust peale hakkasingi ma saboteerima.

„Riit,“ arutasin ma iseenesest, „ei jõua mulle soomus-automobili anda, milles ma tööle läheks ja töölt tuleks ja ma pean harilise wihmawarjuga ennast praegusel erakorralisel ajal kaitsma. Mind kaitsetakse nii igapäew, kuni mu wäike Süts waeseks lapseks jääb. Mitab seft lamast juba. Ma ei lähe enam töösse. . . .“

Sellest algaški mu langemine sabotaschi libedal teel.

Seisel päewal saboteerisin ma lõunajõõki, seft et keegi wäljaspool linna toidumööna kinni pidaks, keegi ta hoopis teise kohta saatis; üheltpoolt tulid toidumööna asemel finnised soomuswagunid, teiselt poolt lahtised platvormid suurte tükkidega ja kuulipritsidega. Mina olen paha politika tundja ja ei tea, kumb neist parem on, aga oma leiwa-kaardi peale wõidfin ma kõite saada, soolaft hatates ja pipraga lõpetades, peale leiwa.

Meie linnajaos, tuli wälja, oli koguni üks teber, aga

negu ma kuulsin, oli see ainult muinasjutt tedre üle, seft et iverber ise juba Ajutise Walitsuse ajal ühes selle toledusega sõna, trüki ja koosoleku ja teiste wabadustega ära jõõddud sai.

Sabotash hatas minu organismust sõõma, nagu rooste rauda sõõb.

Seda filmas pidades, et kusagil enam kiwisüft ei olnud, jätfin ma oma toa walgustamata, seft minu wägiwallast elektrinuppude ja -sepselite kallal hoolimata, andi is elekter niisama palju walgust, kui seda, näitusel, supitaus anda wõib. Just nagu protestiks sotsialse rewolutsiooni wastu, elasin ma pimedas toas.

Järgmisel päewal jätfin ma naõpsemise ja teejoomise järele: meekraanist wõis just niisama palju wett wätja pigistada, kui harilise teliskimi seestki.

Ulgas täitja burshuuline wedelemine: nähjane ja pelemata kolasin ma pimedas toas ja kuulafin waimustusega püüfide, suurte tükkide ja kuulipritside fionfioniat uulitsal.

Ja kui mind üleüldse midagi piinas, siis teadmine, et ma rõhujä olen, et ma oma saboteerimisega maad häwitän, et mul kapis sahterdamise teel saadud toidumööna peidus on: kats suurte musta suhtari ja tükk searaswa ühes selle sees olewate karwabega. Urwatamaste ei ole need karwad sea wärwi, waid selle naabri kasši wärwi, selle käest ma selle libatüki sain. . . . Arc. Buchoff.

„Meie Matsi“

tellimiste wastuwõtmise 1918. a. peale awatud

Tellimise hind lättejäätmisega aastas 14 r. — l.
6 kuu eest 8 r. 3 kuu eest 4 r. — l. Toimetuseft ise ära wites: aastas 12 rubla, 6 kuu eest 6 r. 50 l., 3 kuu eest 3 r. 50 l. Almus iga laupäew.
Adressi muutmise eest 50 kop. Adressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume senist adressi nr. teatada.

Toimetuse ja talituse:

Sarju ja Kütüli uulitsa nurgal nr. 46/15
L. Kinnas, „Leaduse“ raamatukokupluses.